

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

POSEBNO ODJELJENJE ZA RATNE ZLOČINE

Broj: T 20 0 KTRZ 0008693 14

Sarajevo, 1.8.2014. godine

SUD
BOSNE I HERCEGOVINE
- Sudiji za prethodno saslušanje-

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka i), člana 226. stav 1 i člana 227. Zakona o krivičnom postupku BiH, podižem

OPTUŽNICU

PROTIV:

ZELENKA IVANA, zvani „Zela“, sin Ivana i Danice, rođene Zlopaša, rođen 17.10.1953. godine u Jarama, opština Široki Brijeg, nastanjen u Mostaru, ul. Mile Budaka broj 79., po zanimanju auto električar, nezaposlen, po nacionalnosti Hrvat, razveden, otac jednog djeteta, lošeg imovnog stanja, državljanin BiH i R Hrvatske, JMBG: 1710953150000, osuđivan Presudom Općinskog suda u Mostaru broj:K-275/83 od 13.12.1983. godine i Okružnog suda u Mostaru broj: Kž-145/84 od 4.8.1985. godine za krivično djelo iz člana 165/2 KZ BiH, kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 dinara i Presudom Vojnog suda u Mostaru broj: K-36/95 od 4.5.1995. godine za krivično djelo iz člana 204. stav 2. preuzetog KZ BiH(nasilničko ponašanje), kažnjem uslovnom osudom to kazna zatvora u trajanju od 3 mjeseca, uslovno na 1 godinu, u toku je krivični postupak pred Sudom BiH broj: S1 1 K 009124 12 Kri.

Što je:

Za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između Hrvatskog vijeća odbrane (HVO) i Armije Bosne i Hercegovine, u vremenskom periodu od mjeseca novembra 1993. godine do mjeseca juna 1994. godine, u svojstvu pripadnika Hrvatskog vijeća odbrane (HVO), kršeći pravila međunarodnog prava i to odredbe zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija od 12.8.1949. godine, nečovječno postupao i nanosio veliku patnju i povrede fizičkog i psihičkog integriteta i zdravlja civilima bošnjačke nacionalnosti na način što je:

1. Neutvrđenog dana u novembru mjesecu 1993. godine, dok su zatvorenici iz zatvora „Heliostrom“, među kojima je bio i Lalić Almir, izvodili radove u Šantićevoj ulici u Mostaru, teško fizički i psihički zlostavljao Lalić Almira, na način što je istoga odveo ga u obližnji bunker, prijetecu mu da će ga zaklati i naredio mu da sjedne na stolicu ispred puškarnice u bunkeru, zatim zapalio cigaretu, kao da izgleda da je Lalić Almir istu zapalio i izložio ga opasnosti da ga neko od pripadnika AR BiH, koji su bili u obližnjim bunkerima, naspram bunkera u kojem je bio Lalić, ubije, a kada je vidio da niko od strane Armije BiH ne puca, udario ga otvorenom šakom u predjelu glave, od kojeg udarca je Lalić Almir pao sa stolice na tlo, da bi ga potom nastavio udarati šakama i nogama na kojima su mu bile vojničke čizme, po cijelom tijelu, a nakon toga izvadio nož i razrezao ga u predjelu vrata ispod desnog uha, pa mu ponovo naredio da sjedne na stolicu ispred puškarnice, na glavu mu stavio šljem i sunčane naočale, ponovo prinio zapaljenu cigaretu između njegovog lica i puškarnice, a kada je vidio da niko od strane AR BiH ne puca, naredio mu da ustane i da izađe iz bunkera, te ga na izlasku iz bunkera ponovo udario nogom, da bi istoga dana, u poslijepodnevним satima, u Šantićevoj ulici u Mostaru ispred zgrade KUD „Abrašević“ ponovo pozvao Almira Lalića da mu priđe i rekao mu da krene sa njim do obližnjeg bunkera, te kada je Almir Lalić krenuo, istog udario kundakom puške tri puta u predjelu leđa, a zatim mu rekao da se vrati do ostalih zatvorenika, što je sve za posledicu imalo trpljenje snažnih fizičkih i psihičkih bolova i straha kod oštećenog Lalić Almira;

2. u noći 6/7 maj 1994. godine ušao u stan Lalić Muhameda, zvani „Hamo“, oca Lalić Almira, koji se nalazio u tadašnjoj ulici Moše Pijade broj 36. u Mostaru, kojom prilikom je teško fizički zlostavljao istog, na način što ga je tukao nogama, rukama, flašama po cijelom tijelu, te mu usljed jakih udaraca polomio rebra, što je za posledicu imalo nanošenje fizičkih i psihičkih povreda kod oštećenog;

Čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. st. 1. tačka c) KZ BiH, u vezi sa članom 180. KZ BiH.

Zbog toga podnosim

PRIJEDLOG
dokaza koje treba izvesti

I – Saslušanje svjedoka:

1. *Almir Lalić - ulica Trg Ivana Krndelja, broj 11 c, Mostar ;*
2. *Vildana Tipura - ulica Trg Ivana Krndelja, broj 11 c, Mostar;*
3. *Ifeta Lalić - ulica Trg Ivana Krndelja, broj 11 c, Mostar ;*
4. *Mirko Pejičić – ulica Ante Starčevića, broj 36, Mostar ;*
5. *Pero Gabrić – ulica Kralja Tomislava, broj 51, Mostar ;*
6. *Gabrijel Lasić - ulica Ante Starčevića, broj 36, Mostar;*
7. *Boris Blagojević-ulica Brune Bušića broj 2, Mostar.*

II Uvid u materijalnu dokumentaciju:

1. *Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti, Službeni list R BiH broj 1 od 9. aprila 1992.godine;*
2. *Odluka o proglašenju ratnog stanja, Službeni list R BiH broj 7 od 20.juna 1992.godine;*
3. *Odluka o ukidanju ratnog stanja, Službeni list R BiH broj 50 od 28. decembra 1995.godine;*
4. *Uredba sa zakonskom snagom o oružanim snagama Repulike Bosne i Hercegovine, Službeni list R BiH broj 4 od 20. maja 1992.godine;*
5. *Odluka o formiranju Hrvatskog Vijeća Odbrane, Narodni list HZ Herceg Bosna broj 1 iz septembra 1992. godine*
6. *Odluka o uspostavi Hrvatske zajednice Herceg-Bosne, Narodni list HZ Herceg Bosna broj 1 iz septembra 1992. godine;*
7. *Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 03.07.2014. godine od strane Lalić Almira;*
8. *Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 09.07.2014. godine od strane Pejičić Mirka;*
9. *Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 09.07.2014. godine od strane Gabrić Pere;*

10. Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 09.07.2014. godine od strane Lasić Gabrijela;
11. Spisak saslušanih osoba u Dobrkovićima, Široki Brijeg od 29. i 30.07.1993.godine;
12. Spisak ratnih zarobljenika smještenih u zatvoru Široki Brijeg od 23.08.1993.godine;
13. Zapovjedi za otpust ratnih zarobljenika, HR Herceg Bosna, Uprava komisije, V.P. 1711 (16.str.);
14. Spisak imena koja se pojavljuju u slučaju HD, u dokumentu HD-3;
15. Spisak lica koji su pušteni i prebačeni na LB Mostara između 20. i 22.12.1993.godine;
16. Spisak puštenih lica na licu mjesta(desna obala Mostara) od 15. decembra 1993.godine;
17. Dopis-preuzimanje šticećenika, HZ Herceg Bosna, HVO, Središnji vojni zatvor, broj: 873/93, od 15.12.1993.godine;
18. Matični list na ime Lalić Muhameda, Regionalna ratna bolnica HVO Mostar, broj 1277;
19. Otpusni list na ime Lalić Muhameda, Regionalna ratna bolnica HVO Mostar, broj 1277/94;
20. Protokol Regionalna ratna bolnica HVO Mostar iz 1994.godine;
21. Izvod iz MKU na ime Lalić Hamo, Kanton Hercegovacko-neretvanski, Općina/Grad Mostar, broj: 04/1-15-4-3913/2014 od 07.07.2014.godine.
22. Ukaz o dodjeli dočasničkih činova u oružanim snagama HR H-B, HR Herceg Bosna, Kabinet ministra, Ur broj: 02-01-95-1, od 06.03.1995.godine;
23. Osnovni i dopunski VES -VP 1520 od 18.09.1999. godine;
24. Izvješće Inženjerijskog voda II –bojne II – brigade HVO za dan 2.12.1993. godine (01524976);
25. Zahtjev, HR Herceg-Bosna HVO od 15.01.1994.godine (01538535);
26. Izvod iz KE za Zelenika Ivana, Županija Zapadno Hercegovacka, Ministarstvo unutrašnjih poslova, PU Široki Brijeg, broj: 02-2-9/3-3-235-1216-102/14 od 13.06.2014.godine;
27. Zahtjev za pomoć MKSJ broj: 20140625-02 od 26.6.2014. godine
28. Dopis Ministarstvu pravde BiH, Tužilaštvo BiH broj: T 20 0 KTRZ 0008693 14 od 6.5.2014. godine uz Molbu Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske broj: T 20 0 KTRZ 0008693 14 od 6.5.2014. godine;
29. Dopis Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra domovinskog rata, klasa: 612-06/14-06/08, ur.broj: 568-02-14-18 od 20.6.2014. godine;

REZULTATI ISTRAGE

Rezultati istrage koju je provelo ovo Tužilaštvo na nesumnjiv način potvrđuju osnovanost ove optužnice, odnosno, navoda da je osumnjičeni Ivan Zelenika u vrijeme, na način, u mjestu i pod okolnostima, kako je to navedeno u izreci optužnice, počinio krivično-pravne radnje navedene u ovoj optužnici, a iz kojih radnji proizilaze sva bitna obilježja krivičnog djela za koje se tereti.

Dokazi na kojima se zasniva optužnica su: iskaz oštećenog Lalić Almira, iskazi drugih svjedoka, kao i materijalni dokazi koje je prikupilo ovo tužilaštvo tokom istrage.

Dokazima koje je Tužilaštvo BiH pribavilo tokom istrage, kako materijalnim tako i iskazima saslušanih svjedoka, utvrđeno je da je osumnjičeni predmetno krivično djelo počinio u vremenskom periodu od novembra 1993. godine do juna 1994. godine u vrijeme oružanog sukoba između Armije Republike Bosne i Hercegovine i Hrvatskog vijeća odbrane, na području opštine Mostar, odnosno za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini.

Krivično – pravne radnje koje se ovom optužnicom stavljaju na teret osumnjičenom Zelenika Ivanu, počinjene su u vrijeme oružanog sukoba, a da je takav sukob postojao na području BiH, pa time i na području grada Mostara, nesporno proizilazi iz Odluke o proglašenju neposredne ratne opasnosti Predsjedništva R BiH od 8. aprila 1992. godine (Sl. list R BiH br.1/92), Odluke o proglašenju ratnog stanja Predsjedništva R BiH od 20. juna 1992. godine (Sl. list R BiH br.7/92), Odluke o ukidanju ratnog stanja Predsjedništva R BiH od 22.12.1995. godine, (Službeni list R BiH 50/95), Uredbe sa zakonskom snagom o oružanim snagama Repulike Bosne i Hercegovine Predsjedništva R BiH od 20.5.1992. godine (Službeni list R BiH broj: 4/92), Odluke o uspostavljanju hrvatske zajednice Herceg Bosna od 18.12.1991. godine objavljenje u Narodnom listu HZ Herceg Bosne od septembra 1992. godine, Odluke o formiranju Hrvatskog vijeća odbrane od 8.4.1992. godine koja je objavljena u u Narodnom listu HZ Herceg Bosne od septembra 1992. godine kao i iz iskaza saslušanih svjedoka Lalić Almira, Lalić Ifete, Pejičić Mirka, Gabrić Pere i Lasić Gabrijela.

Da je osumnjičeni Zelenika Ivan bio je pripadnik HVO aktivno angažovan u toku vojnih sukoba između Armije BiH i HVO-a na području grada Mostara i to u vremenskom periodu na koji se optužnica odnosi proizilazi iz VES-a, iz kojeg je vidljivo da je optuženi Ivan Zelenika bio pripadnik 5. bojne HVO u periodu od 15.03.1992. godine do 01.06.1993. godine, potom pripadnik 2. bojne 2. Brigade u periodu od 01.06.1993. godine do 19.04.1994. godine i pripadnik 3. bojne 81. DP u periodu od 20.04.1994. godine do 20.01.1996. godine, te da je imenovani u periodu

od 1.6.1993. godine do 31.3.1995. godine obavljao dužnost zapovjednika inženjerijske desetine, kao i iz izjava saslušanih svjedoka koji to potvrđuju na jasan i nedvosmislen način.

Postojanje oružanog sukoba na području grada Mostara, kao i kršenje pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije usmjerenog protiv bošnjačkog stanovništva iz grada Mostara proizilazi iz materijalnih dokaza priloženih uz optužnicu, kao i iskaza saslušanih svjedoka koji na jasan i nedvosmislen način opisuju dešavanja na području grada Mostara kao i činjenicu da su iz svojih domova protjerani isključivo zbog toga što su Bošnjaci. Iskazi gore navedenih svjedoka odnose se na vremenski period obuhvaćen optužnicom.

Osumnjičeni je kao pripadnik HVO nečovječno postupao i nanosio veliku patnju i povrede tjelesnog integriteta i zdravlja civilima bošnjačke nacionalnosti, na području grada Mostara.

Vežano za svojstvo žrtava nesporno je da su oštećeni bili civili bošnjačke nacionalnosti koji su živjeli na području grada Mostara, i to u ulici Moše Pijade broj 36 do trenutka započinjanja sukoba na području navedene opštine između AR BiH i HVO.

Osnovana sumnja da je Zelenika Ivan počinio protivpravne radnje iz tačke 1. dispozitiva optužnice proizilazi iz izjave svjedoka Lalić Almira, Vildane Tipura i Ifete Lalić:

Svjedok-oštećeni Lalić Almir izjavio je da se u prvi put u mjesecu avgustu 1993. godine, dok je bio u zatvoru „Heliodrom“, javio na radnu obavezu u Šantićeve ulicu u Mostaru koju je „držala“ II Bojna HVO, jer je čuo od drugih zatvorenika da dijele bolju hranu i da nikoga ne diraju. Na rad su odlazili tako što su grupu zatvorenika od oko njih 50 ispred „Heliodroma“ preuzimali vojni policajci HVO i kamionom prevozili do njegove zgrade u kojoj je živio u ulici Moše Pijade, gdje su ih preuzimali Ivan Zelenika i izvjesni Cigić i odvodili u Šantićeve ulicu na rad, koji se sastojao pretežno od utvrđivanja bunkera, jer je Šantićeve ulica bila linija razdvajanja između AR BiH i HVO, a nakon završenih radova za taj dan ponovo su ih okupljali ispred Lalićeve zgrade, odakle su ih kamionima prevozili nazad do „Heliodroma“. Jedne prilike sredinom avgusta 1993. godine desio se incident kada je oštećenog Almira Lalića Ivan Zelenika, nakon završenih radova za taj dan, zadržao u svojoj kancelariji rekavši mu da će tu sa njim ostati cijelu noć, dok je drugim zatvorenicima naredio da idu prema kamionima koji će ih prevesti do „Heliodroma“. U tom momentu je u kancelariju ušao Cigić i pitao Zeleniku

zašto je tu Lalić, te mu rekao da ga pusti, na što je Zelenika rekao Laliću „Ajde briši“ i Lalić je otišao prema kamionima. Nakon ovog incidenta Lalić se nije javljao za rad u Šantićevu ulicu plašeći se Zelenike. Tako je sve bilo do novembra mjeseca 1993. godine kada se Lalić ponovo javio na rad u Šantićevu ulicu misleći da je Zelenika zaboravio na incident od avgusta mjeseca te godine. Međutim, kada ga je osumnjičeni Zelenika primjetio pozvao ga je i odveo u jedan obližnji bunker. Tu je rekao dvojici vojnika HVO „Evo, doveo sam jednog „baliju“ na klanje“, na što je jedan od njih odgovorio „Nemoj ga ovdje klati, biće sve krvavo“. Tada je Zelenika naredio Laliću da sjedne na stolicu ispred puškarnice u bunkeru, zatim zapalio cigaretu i prinijeo Laliću, kao da izgleda da je on istu zapalio i izložio ga opasnosti da ga neko od pripadnika AR BiH ubije, a kada je vidio da niko od strane Armije BiH nije pucao, udario ga otvorenom šakom u glavu od kojeg udarca je oštećeni Almir Lalić pao sa stolice na tlo, da bi ga potom nastavio udarati šakama i nogama na kojima su mu bile vojničke čizme, po cijelom tijelu, a nakon toga izvadio je nož i razrezao oštećenog Lalić Almira u predjelu vrata, ispod desnog uha, te mu opet naredio da sjedne na stolicu ispred puškarnice na glavu mu stavio šljem i sunčane naočale, ponovo prinio zapaljenu cigaretu između njegovog lica i puškarnice, a kada je vidio da niko od strane AR BiH ne puca, naredio mu da ustane i da se vrati na rad, te kada je krenuo iz bunkera ponovo ga udario nogom. Oštećeni Lalić je izašao iz bunkera i otišao na mjesto gdje je trebao da nastavi sa ojačavanjem jednog bunkera, ali od straha nije mogao raditi i izbjegavao je vojnike HVO. Kada su za taj dan završeni radovi u Šantićevoj ulici, zatvorenici su se okupili pred zgradom KUD „Abrašević“ i tada je Lalić primjetio da Zelenika pokazuje jednom vojnom policajcu na njega, te ga prstom pozvao da mu priđe i kada je Lalić prišao rekao mu da treba sa njim da krene da donese neke lopate. Krenuli su prema jednom bunkeru i Zelenika ga je tada udario kundakom puške tri puta u predjelu leđa. Kad su došli pred bunker osumnjičeni je rekao Laliću da se vrati do ostalih zatvorenika. U izjavi od 29.7.2014. godine svjedok Almir Lalić pojašnjava okolnosti pod kojima se to sve desilo i navodi da , nakon što ga je osumnjičeni pretukao i zarezao po vratu i pustio iz bunkera, da mu je tada krv tekla samo iz rane na vratu, ali da se pognuo kako to ne bi vidjeo niko drugi, a sve iz straha od osumnjičenog, kao i to da o tome nije pričao drugim zatvorenicima, osim pokojnom ocu koji je sa njim bio zatvoren u „Heliodrumu“ i nekim starijim zatvorenicima koji su poslije rata umrli, a sve iz straha od osumnjičenog. Zbog svega navedenog što mu se desilo taj dan oštećeni Almir Lalić se više nije ni javljao na rad u Šantićevu ulicu, a ubrzo nakon toga 20.12.1993. godine je pušten iz „Heliodroma“ na teritoriju pod kontrolom Armije BiH.

Svjedok Vildana Tipura u izjavi od 29.7.2014. godine na okolnosti stradanja njenog brata Almira Lalića navodi da je njen brat, nakon što je pušten iz „Heliodroma“ 20.12.1993. godine, došao u kuću u naselju Zalik u Mostaru u kojoj je ona tada

živjela sa majkom Ifetom. Odmah po izlasku iz zatvora „Heliodrom“ Almir je njoj i majci pričao šta mu se sve dešavalo dok je bio zatvoren, prvo u Dobrkovićima, a zatim je ispričao i za dešavanja prilikom izvođenja radova u Šantićevoj ulici, navodeći da je Almir rekao da ga je izvjesni „Zela“ jednom prilikom odveo u jedan bunker u Šantićevoj ulici, da mu je tu stavljao zapaljenu cigaretu u usta i privodio puškarnici, ne bi li ga neko od pripadnika AR BiH primjetio i ubio, zatim da ga je zarezao nožem po vratu i pretukao, te da je kasnije izbjegavao da ide na rad u Šantićevu ulicu plašeći se osumnjičenog, jer se isti bio nešto „okomio“ na njega.

U svojoj izjavi od 29.7.2014. godine svjedok Ifeta Lalić takođe navodi da je sin Almir Lalić, prvu noć kada je pušten iz „Heliodroma“ 20.12.1993. godine, u kući u Zaliku, njoj i njenoj kćerci Vildani Tipura pričao o tome šta mu se dešavalo za vrijeme zatočeništva, te navodi da joj je tada rekao da ga je otprilike mjesec dana prije puštanja iz „Heliodroma“, dok je bio na radovima u Šantićevoj ulici u Mostaru, osumnjičeni odveo u jedan bunker u Šantićevoj ulici, da mu je tu stavljao zapaljenu cigaretu u usta i privodio puškarnici, ne bi li ga neko od pripadnika AR BiH primjetio i ubio, zatim da ga je zarezao nožem po vratu govoreći da hoće da vidi kako izgleda „balijska“ krv i pretukao, te da je kasnije izbjegavao da ide na rad u Šantićevu ulicu plašeći se osumnjičenog, jer se isti bio „okomio“ na njega.

Takođe, iz izjave oštećenog Almira Lalića datoj Agenciji za istraživanje i dokumentaciju, sektor Mostar broj: 02-1173 od 7.4.1997. godine navodi da je dok je bio u „Heliodromu“ odlazio na rad u Šantićevu ulicu, da ga je tu maltretirao Zelenika Ivan, zvanu „Zela“, da ga je uveo u jedan bunker, prijeteći mu da će ga zaklati, da ga je doveo pred puškarnicu bunkera i počeo tući, dao mu cigaretu da „puši“ na puškarnici da bi izazvao pucnjacu sa lijeve strane, zatim mu stavio na glavu šljem i sunčane naočare, udario ga šakom u lice i tjerao da sam sebe udara, te mu naredio da izađe iz bunkera, a zatim navodi da ga je Zela ponovo pozvao taj dan da donese neke lopate iz bunkera i ponovo ga udario kundakom puške u predjelu leđa.

Osnovana sumnja da je osumnjičeni počinio protivpravne radnje iz tačke 2. dispozitiva optužnice proizilazi iz izjava svjedoka: Pejičić Mirka, Lasić Gabrijela, Gabrić Pere, Blagojević Borisa, Lalić Ifete, Lalić Almira i Tipura Vildane, kao i iz materijalne dokumentacije, odnosno Matičnog lista Regionalne ratne bolnice HVO Mostar, odjeljenje hirurgija broj: 1277 i Otpusnog lista za nadležnog liječnika Regionalne ratne bolnice HVO Mostar broj: 1277/94 iz kojih proizilazi da je Lalić Muhamed primljen u Regionalnu ratnu bolnicu HVO Mostar dana 7.5.1994. godine, a da je iz iste otpušten dana 18.5.1994. godine, te da je primljen zbog

povreda zadobijenih tupim predmetom po cijelom tijelu, a najviše po glavi i grudima nanesenim od strane drugog lica, te da se vidi prelom IX i X rebra .

Svjedok Lalić Ifeta, supruga Lalić Muhameda, zv. „Hamo“, izjavila je da je vidjela Hamu u veoma lošem psihičkom stanju, da joj se požalio da ga boli glava i rebra, te da ga je tukao Ivan Zelenika. Nadalje, Lalić Muhamed ispričao joj je da ga je osumnjičeni Zelenika Ivan tukao flašama, u kojim se nalazilo alkoholno piće, te ga je tjerao da pije isto, potom ga udrao nogama u predjelu rebara, te da poslije toga oštećeni Lalić Muhamed zv. „Hamo“, više nikada nije bio psihički zdrav, da je pokušao i samoubistvo, a isti je preminuo dana 27.06.2005.godine, a što je vidljivo iz Izvoda iz Matične knjige umrlih broj: 04/1-15-4-3913/2014 od 7.7.2014.godine.

Iz izjave svjedoka Vildane Tipura proizilazi da je njen otac Muhamed Lalić, nakon što je pušten iz „Heliodroma“ otišao u svoj stan u kojem je i živio do zarobljavanja. Nadalje navodi da se, kada joj je otac poslao po jednoj ženi pisanu poruku da se nalazi u bolnici u „Staroj hirurgiji“ i da ga spase kako znaju, prijavila na spisak u MUP za posjetu bolnici i posjetila oca. Oca Muhameda Lalića zatekla je u podlivima, preplašenog i žalio se da su mu dva rebra slomljena i da ga sve boli. Na pitanje šta mu se desilo otac Muhamed joj je odgovorio da ga je cijelu noć maltretirao i tukao Zelenika Ivan, zvani „Zela“, da ga je udario flašom i nogama do pred zoru, da je on poslije toga otpuzao do komšije Mila Pejičića i da su ga komšije prevezle u bolnicu, gdje ga je primio doktor Boris Blagojević, da bi ubrzo Muhamed uspio da pređe na teritoriju pod kontrolom AR BiH. Takođe svjedok navodi i da je Muhamed kasnije često pominjao „Zelu“ i imao noćne more zbog toga.

Lalić Almir u svojoj izjavi od 29.7.2014. godine navodi da mu je otac Muhamed Lalić u stanu u Zaliku, kada je prešao na teritoriju pod kontrolom AR BiH često pričao da mu je, nakon što je pušten iz „Heliodroma“ u stanu u ulici Moše Pijade broj 36 došao Ivan Zelenika, zvani „Zela“ i da ga je tu noć malteritarao, da mu je slomio flašu od glavu i tukao nogama i šakama od čega su mu pukla dva-tri rebra. Pominjao je i nekog Gorana Vukoju da je bio sa njim, ali ga je „Zela“ malterirai i da je u stan doveo i dva psa kako bi zaplašio Muhameda, te da je Hamo nakon što su otišli otpuzao do komšije Pejičić Mila i da su ga komšije prevezle do bolnice, odakle se „prebacio“ na teritoriju pod kontrolom AR BiH.

Svjedok Pejičić Mirko izjavio je da je u maju mjesecu 1994.godine, u noći između 2 i 3 sata, vidio svog komšiju Hamu kako leži na podu hodnika ispred njegovih vrata, krvav u predjelu glave i moli za pomoć. Dodao je, da je bio vidno pretučen, da nije mogao da hoda, a na licu su mu se vidjele posjekotine na više mjesta, na pitanje Pejičić Mirka šta mu se desilo, Hamo je odgovorio “Šuti, Zela me ubio flašom“.

Isto je potvrdio i svjedok Gabrić Pero, koji je naveo da je oštećenog Hamu zatekao u njegovom stanu, da je bio vidno pretučen u predjelu rebara i u veoma lošem psihičkom stanju, a svjedok Gabrijel Lasić je naveo da je kritičnog jutra vidjeo da je stan Muhameda Lalića otvoren, ušao je u isti, ali tamo nije bilo Muhameda, stvari po stanu su bile razbacane, a kasnije je čuo od komšija da je Zela pretukao Hamu i da ga je Gabrić Pero odvezao u bolnicu.

Iz izjave Muhameda Lalića MUP R BiH, SSB-sektor SDB, Mostarbroj: 06-117/94 od 19.5. 1994. godine proizilazi da je dana 6/7 5.1994. godine u njegov stan u ulici Moše Pijade br. 36 u Mostaru došao naoružan Ivan Zelenika, zvani „Zela“ sa izvjesnim Vukojem, da ga je tukao rukama, nogama, flašom pića po cijelom tijelu, da mu je „Zela“ na kraju nudio pištolj da se sam ubije, te da je nakon toga prebačen u bolnicu na hirurgiju, gdje je ostao 12 dana.

Učešće osumnjičenog Zelenika Ivana u izvršenju ovog zločina potvrđuju naprijed navedeni svjedoci, koji veoma vjerno opisuju izgled osumnjičenog iz kritičnog perioda, a što je vidljivo i iz zapisnika o prepoznavanju lica na osnovu fotografije broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 3.7.2014. godine od strane Lalić Almira, zapisnika o prepoznavanju lica na osnovu fotografije broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 9.7.2014. godine od strane Pejičić Mirka, zapisnika o prepoznavanju lica na osnovu fotografije broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 9.7.2014. godine od strane Gabrić Pere i zapisnika o prepoznavanju lica na osnovu fotografije broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 9.7.2014. godine od strane Lasić Gabrijela.

MATERIJAL KOJI POTVRĐUJE NAVODE OPTUŽNICE

- 1. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Zelenika Ivana, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 08.07.2014.godine;*
- 2. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Zelenika Ivana, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 10.07.2014.godine;*
- 3. Zapisnik o saslušanju svjedoka Lalić Almira Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 21.05.2014.godine;*
- 4. Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 03.07.2014. godine od strane Lalić Almira;*
- 5. Zapisnik o saslušanju svjedoka Lalić Almira Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 29.7.2014.godine;*

6. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Tipura Vildane, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 29.7.2014.godine;*
7. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Lalić Ifete, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 21.05.2014.godine;*
8. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Lalić Ifete, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 29.7.2014.godine*
9. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Pejičić Mirka, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 04.06.2014.godine;*
10. *Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 09.07.2014. godine od strane Pejičić Mirka;*
11. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Gabrić Pere, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14, od 22.05.2014.godine;*
12. *Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 09.07.2014. godine od strane Gabrić Pere;*
13. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Lasić Gabrijela, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 22.05.2014.godine;*
14. *Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografije sa foto-albumom broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 09.07.2014. godine od strane Lasić Gabrijela;*
15. *Zapisnik o saslušanju svjedoka Blagojević Borisa, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0008693 14 od 08.07.2014.godine;*
16. *Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti, Službeni list R BiH broj 1 od 9. aprila 1992.godine;*
17. *Odluka o proglašenju ratnog stanja, Službeni list R BiH broj 7 od 20.juna 1992.godine;*
18. *Odluka o ukidanju ratnog stanja, Službeni list R BiH broj 50 od 28. decembra 1995.godine;*
19. *Uredba sa zakonskom snagom o oružanim snagama Repulike Bosne i Hercegovine, Službeni list R BiH broj 4 od 20. maja 1992.godine;*
20. *Odluka o formiranju Hrvatskog Vijeća Odbrane, Narodni list HZ Herceg Bosna broj 1 iz septembra 1992. godine;*
21. *Odluka o uspostavi Hrvatske zajednice Herceg-Bosne, Narodni list HZ Herceg Bosna broj 1 iz septembra 1992. godine;*
22. *Spisak saslušanih osoba u Dobrkovićima, Široki Brijeg od 29. i 30.07.1993.godine;*
23. *Spisak ratnih zarobljenika smještenih u zatvoru Široki Brijeg od 23.08.1993.godine*
24. *Zapovjedi za otpust ratnih zarobljenika, HR Herceg Bosna, Uprava komisije, V.P. 1711 (16.str.);*
25. *Spisak imena koja se pojavljuju u slučaju HD, u dokumentu HD-3;*
26. *Spisak lica koji su pušteni i prebačeni na LB Mostara između 20. i 22.12.1993.godine (13 str.);*

27. *Spisak puštenih lica na licu mjesta(desna obala Mostara) od 15. decembra 1993.godine;*
28. *Dopis-preuzimanje štićenika, HZ Herceg Bosna, HVO, Središnji vojni zatvor, broj: 873/93 od 15.12.1993.godine;*
29. *Matični list na ime Lalić Muhameda, Regionalna ratna bolnica HVO Mostar, broj 1277*
30. *Otpusni list na ime Lalić Muhameda, Regionalna ratna bolnica HVO Mostar, broj 1277/94*
31. *Protokol Regionalna ratna bolnica HVO Mostar iz 1994.godine;*
32. *Izvod iz MKU na ime Lalić Hamo, Kanton Hercegovacko-neretvanski, Općina/Grad Mostar, broj: 04/1-15-4-3913/2014 od 07.07.2014.godine.*
33. *Ukaz o dodjeli dočasnčkih činova u oružanim snagama HR H-B, HR Herceg Bosna, Kabinet ministra, Ur broj: 02-01-95-1, od 06.03.1995.godine;*
34. *Osnovni i dopunski VES -VP 1520 od 18.09.1999. godine;*
35. *Izješće Inžinjerijskog voda II –bojne II – brigade HVO za dan 2.12.1993. godine (01524976);*
36. *Zahtjev, HR Herceg-Bosna HVO od 15.01.1994.godine (01538535);*
37. *Izvod iz KE za Zelenika Ivana, Županija Zapadno Hercegovacka, Ministarstvo unutrašnjih poslova, PU Široki Brijeg broj: 02-2-9/3-3-235-1216-102/14 od 13.06.2014.godine;*
38. *Zahtjev za pomoć MKSJ broj: 20140625-02 od 26.6.2014. godine;*
39. *Dopis Ministarstvu pravde BiH, Tužilaštvo BiH broj: T 20 0 KTRZ 0008693 14 od 6.5.2014. godine uz Molbu Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske broj: T 20 0 KTRZ 0008693 14 od 6.5.2014. godine;*
40. *Dopis Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra domovinskog rata, klasa: 612-06/14-06/08, ur.broj: 568-02-14-18 od 20.6.2014. godine;*
41. *Zapisnik o uzimanju izjave od lica Lalić Almira, BiH, Agencija za istraživanje i dokumentaciju, sektor Mostar broj: 02-1173 od 7.4.1997. godine;*
42. *Zapisnik o uzimanju izjave Muhameda Lalića MUP R BiH, SSB-sektor SDB, Mostar broj: 06-117/94 od 19.5. 1994. godine*

Nakon analize prikupljenih dokaza tokom istrage, kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi, Tužilaštvo BiH smatra da postoji dovoljno dokaza da je osumnjičeni počinio krivično djelo koje mu se ovom optužnicom stavljaju na teret, da je ova optužnica u potpunosti osnovana, te predlaže da sudija za prethodno saslušanje istu potvrdi.

Na osnovu člana 27. ZKP BiH

P R E D L A Ž E M

da Sud BiH prenese vođenje ovog postupka mjesno nadležnom sudu

Tužilaštvo BiH je nakon podizanja optužnice, a uzimajući u obzir izmjene Zakona o krivičnom postupku BiH u pogledu člana 27.a) i usvojene Državne strategije za procesuiranje predmeta ratnih zločina od 28.12.2008.godine, mišljenja da vođenje ovog krivičnog postupka treba prenijeti na mjesno nadležni Kantonalni sud u Mostaru.

Razmatrajući prijedlog u svjetlu kriterija iz Aneksa „A“ Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina cijenim da:

- 1. Težina krivičnog djela se ne može podvesti ni pod jednu tačku kriterija od a) do k) jer se radi o djelu gdje je izvršen napad na dvije civilne osobe;*
- 2. Svojstvo i uloga počinioca ne može se podvesti ni pod jednu tačku kriterija od a) do e);*
- 3. Ostale okolnosti – ne postoji niti jedna okolnost iz kriterija predviđena tačkama b) i c).*

Dakle, Tužilaštvo BiH cijeneći sve elemente predviđene kriterijima Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina podiglo je optužnicu protiv Zelenika Ivana, te cijeneći ulogu i svojstvo osumnjičenog u vrijeme izvršenja krivičnog djela, kao i težinu i posljedice izvršenog krivičnog djela, smatra da predmet ispunjava kriterije predviđene Državnom strategijom za procesuiranje predmeta pred drugim mjesno nadležnim sudom.

U konkretnom slučaju ne radi se o složenom predmetu, izvršilac krivičnog djela je pripadnik HVO-a, a posljedice izvršenja krivičnog djela su blaže nego što je to slučaj kod većine predmeta koji se procesuiraju pred Sudom BiH.

Imajući u vidu navedeno, Tužilaštvo BiH smatra da mjesno nadležni Kantonalni sud u Mostaru, u konkretnom predmetu, može uspješno provesti kvalitetan, potpun i efikasan krivični postupak.

Cilj strategije za rad na predmetima ratnih zločina je da se pred Sudom BiH prioritetno procesuiraju najodgovorniji počinioci krivičnih djela ratnih zločina, a

što imajući u vidu navedeno, opravdava prenošenje nadležnosti u ovom i sličnim predmetima na druge mjesno nadležne sudove.

Na taj način, došlo bi do ostvarenja cilja predviđenog Strategijom – da se svi materijalni i kadrovski resursi kojima raspolažu Sud i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine prvenstveno usmjere na procesuiranje najsloženijih predmeta ratnih zločina.

T U Ž I L A C
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH
Marijana Čobović